

Marg'uba Abdullayeva

**ABULG'OZIY
HAYOTI VA IJODI**

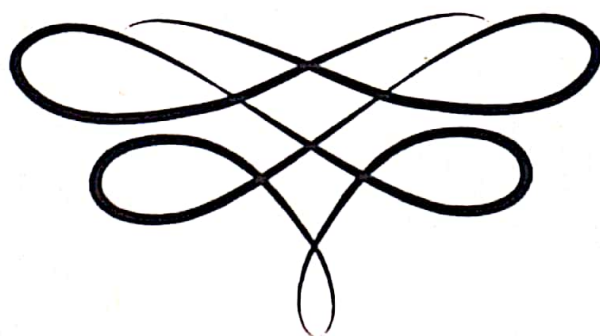
**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIIY VA O‘RTA MAXSUS TA‘LIM VAZIRLIGI**

**ALISHER NAVOIY NOMIDAGI TOSHKENT DAVLAT
O‘ZBEK TILI VA ADABIYOTI UNIVERSITETI**

Marg‘uba Abdullayeva

ABULG‘OZIY HAYOTI VA IJODI

monografiya

**“BOOKMANY PRINT”
TOSHKENT – 2022**

UO‘K: 929.5(092)(575.171)

KBK: 75.581ya73

A 15

ISBN 978-9943-8775-7-3

Abdullayeva, Marg‘uba.

Abulg‘oziy hayoti va ijodi [Matn]: monografiya /
M. Abdullayeva. – Toshkent: Bookmany print, 2022. – 146 b.

Ushbu monografiyada Abulg‘oziy Bahodirxon hayoti va faoliyati, adabiy merosi, asarlarining qo‘lyozma nusxalari to‘g‘risidagi ma‘lumotlar o‘rin olgan. “Shajarayi tarokima” va “O‘g‘uznoma” asarlari qiyosiy tahlil etiladi. “Shajarayi tarokima” asari badiiyati o‘rganilib, O‘g‘uzxon obrazining tarixiy va badiiy nasr namunalaridagi o‘rni aniqlanadi. “Shajarayi turk” asarining adabiy va badiiy qimmatini ilmiy tahlilga tortiladi. Tadqiqotda Alanquvo afsonasining badiiy talqin etilishi to‘g‘risida muallifning ilmiy qarashlari o‘rin olgan. Tadqiqotda “Manofi’ ul-inson” asari haqida ma‘lumot olish mumkin. Abulg‘oziy Bahodirxon ijodining Turkiyada o‘rganilishiga nazar tashlanadi. Monografiya o‘zbek tili va adabiyoti, filologiya yo‘nalishlarida tahsil olayotgan talabalarga, shu soha mutaxassislari va keng kitobxon ommasiga mo‘ljallangan.

Mas‘ul muharrir:

Nasimxon Rahmonov – f.f.d., prof.

Taqrizchilar:

X.Xomidiy – f.f.d., professor

J.Jo‘rayev – f.f.d. (DcS)

Alisher Navoiy nomidagi Toshkent davlat o‘zbek tili va adabiyoti universiteti Ilmiy-texnik kengashining 2022-yil 16-noyabrdagi 10-sonli yig‘ilishida nashrga tavsiya etilgan.

© Abdullayeva M.
© “Bookmany print” nashriyoti, 2022.

MUNDARIJA

Kirish.....	3
Abulg‘oziy Bahodirxon hayoti va faoliyati.....	6
“Shajarayi turk va “Shajarayi tarokima” asarlari – adabiy-tarixiy manba.....	10
“O‘g‘uznoma”larning o‘rganilishiga doir.....	26
“Shajarayi tarokima” yoki “O‘g‘uznoma”.....	31
Alanquvo haqidagi afsonalarning qiyosiy tahlili.....	58
Maryam va Alanquvo.....	72
“Shajarayi turk”da hikoyat janri.....	77
“Shajarayi turk”da paremik janrlar.....	82
“Shajarayi turk” va “Shajarayi tarokima”da lirik janrlar.....	90
“Shajarayi turk”da an’anaviy motivlar talqini.....	99
“Shajarayi turk”da tarixiy shaxslarga munosabat.....	111
“Manofi’ ul-inson” asari haqida.....	120
Abulg‘oziy ijodining Turkiyada o‘rganilishi.....	125
Xulosa.....	134
Foydalanilgan adabiyotlar ro‘yxati.....	136
Ilovalar.....	144